

BERLINI GYORS – A HÉT FŐ HÍREI HÉTFŐN

2023. október 30.

1. A szövetségi kormány jóváhagyta a kitoloncolásokat könnyítő törvénytervezetét

A több mint két héttel ezelőtti megegyezésnek és bejelentésnek megfelelően a szövetségi kormány múlt héten hivatalosan is elfogadta a Szövetségi Belügyminisztérium által benyújtott kitoloncolásokat megkönnyítő törvénytervezetet (*Rückführungsverbesserungsgesetz*). Ennek értelmében meghosszabodna például az az időtartam, amely alatt a Németország elhagyására kötelezett menedékkérőket ún. „kilépési őrizetben” – például egy repülőtér tranzitónájában – tarthatnák. Az ilyen fogva tartás maximális időtartama jelenleg 10 nap, ezt emelné a szövetségi kormány 28 napra. Könnyebbé tennék továbbá a bűnözők, embercsempészek és bűnszervezetek tagjainak kitoloncolását is. Azokat, akiket például legalább egyéves szabadságvesztésre ítélték, a jövőben egy ún. „különleges kitoloncolási érdekre” hivatkozva könnyebben ki lehetne utasítani Németországból. Bűnszervezetek tagjai esetében a kitoloncolásnak pedig már akkor is lehetségesnek kell majd lennie, ha az egyedi büntetőbírói ítéletektől függetlenül elegendő tény bizonyítja az illegális szervezethez való tartozást. A tervezet értelmében továbbá több hatáskört kapnának a hatóságok a menekültek személyazonosságának megállapítására is. A tervek szerint az illetékeseknek lehetőségük lenne bizonyos lakásokban az adathordozók és dokumentumok átvizsgálására, illetve a beutazási és tartózkodási tilalom megsértése a jövőben a kitoloncolásig tartó őrizetbe vétel alapjává válik. Megváltoztatnák ezen felül azokat a szabályokat is, amelyek szerint a menedékkérőket tájékoztatni kell a tervezett kitoloncolásról. Ennek oka, hogy a statisztikák szerint Németországban háromból két kiutasítás sikertelen. Annak érdekében, hogy az elutasított menedékkérők ne tudják elkerülni a kitoloncolást, illetve ne próbáljanak ellenállni annak, a szövetségi kormány azt tervezi, hogy eltekint a három hónapos értesítési kötelezettségtől, amennyiben az elutasított menedékkérőket már több, mint egy éve megtűrték Németországban (kivételt képeznek ez alól a tizenkét év alatti gyermeket nevelő családok).

A jelzőlámpa-koalíció (SPD-Zöldek-FDP) a törvénytervezettel az ebben az évben újfent jelentősen megnövekedett Németországba áramló migrációra és az abból fakadó társadalmi és politikai reakciókra kíván reagálni. Retorikájával és az új kitoloncolási szabályokkal a szövetségi kormány most demonstrálni kívánja cselekvőképességét, mindazonáltal valószínűleg túl magasra emeli az elvárásokat, hisz a törvénytervezetben található feltételezés értelmében a kitoloncolások száma évente körülbelül csak 600 esettel növekedne az új szabályozásoknak köszönhetően. Ez igencsak kis mértékű változást jelentene a 2021-es és 2022-es évenkénti körülbelül 12.000 kitoloncoláshoz, több mint 23.000 megghiúsult kiutasításhoz, valamint a nagyjából 280.000 jelenleg engedély nélkül Németországban tartózkodó személyhez viszonyítva.

A törvényjavaslat az ellenzéki CDU és az AfD szerint nem elégséges és nem oldja meg az illegális migráció problémáját. A tervezet elfogadása a Zöldek számára komoly problémát jelent majd, valamint a kancellárt adó SPD soraiból is érik kritikák a Nancy Faeser (SPD) szövetségi belügyminiszter által benyújtott intézkedéscsomagot. Sebastian Roloff, a szociáldemokraták Bundestag-képviselője szerint az intézkedések effektíve nem javítanak a helyzeten és az önkormányzatok és tartományok tehermentesítésére, valamint a gyorsabb menekültügyi eljárásokra kellene összpontosítani.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

2. Saha Wagenknecht pártot alapít

Régóta tartó találgatások és célozgatások után Saha Wagenknecht Bundestag-képviselő múlt héten bejelentette, hogy kilép a Baloldal (Die Linke) pártból és új, saját pártot hoz létre. A Bündnis Saha Wagenknecht (BSW) elnevezésű, egyelőre csak egyesületi jogviszonyban működő formáció célja, hogy adományokat gyűjtsön és a jövő év januári pártalapítást előkészítse, amit majd a tervek szerint a 2024-es európai parlamenti, illetve 2024 őszi kelet-német tartományi parlamenti választásokon való indulás követ.

Saha Wagenknecht 2015 és 2019 között a Die Linke Bundestag-frakciójának társelnöke volt, korábban és jelenleg is a Baloldal legismertebb politikusa, aki azonban sűrűn kerül(t) ideológiai konfliktusba párttársaival. Az 54 éves politikus szerint Németországot évek óta a többség véleménye ellenében kormányozzák, ami miatt sokan elvesztették az államba vetett bizalmukat, és már nem érzik magukat képviselve a létező pártok egyikétől sem. Ezt az úrt kívánja most betölteni új pártjával, amelynek nem titkolt célja, hogy azokat az AfD-s protestszavazókat is megszólítsa, akik nem vallanak szélsőjobboldali nézeteket. Wagenknecht és új politikai formációja bár programot nem mutatott be, de a sajtótájékoztatón új elosztási rendszereken és társadalmi igazságon alapuló baloldali gazdaságpolitikát hirdetett, elítélte az Oroszország elleni szankciókat és az Ukrajnának történő fegyverszállításokat, óva intett az ideológián alapuló klímapolitikától és az ökoaktivizmustól, valamint bírálta a szabályozatlan bevándorlást, felső határt sürgetve a menekültek befogadásánál.

Wagenknecht mellett kilenc másik Bundestag-képviselő is kilépett a pártból, azonban az új párt megalapításáig mindannyian a Baloldal képviselőcsoportjában kívánnak maradni. Ezt a képviselők a frakcióban dolgozóakra való tekintettel és egy „rendezett átmenettel” indokolták. Amennyiben azonban ezek a képviselők 2024 januárjában valóban kilépnek a Baloldal jelenlegi 38 fős frakciójából, abban az esetben a párt elveszíti frakcióstátuszát és csak csoportként működhetne tovább a szövetségi parlamentben. Ez azt is jelentené, hogy a pártnak jelentősen kevesebb parlamenti jog és anyagi forrás állna rendelkezésére.

Dietmar Bartsch, a Baloldal Bundestag-frakciójának társelnöke szerint ez a lépés felelőtlen és elfogadhatatlan, szimpla provokáció a Baloldal felé. Janine Wissler, a párt társelnöke az esettel kapcsolatban elmondta: „*Lehet, hogy elveszítjük a frakcióstátuszunkat. Ez sajnálatos. Nem akartam ezt, de a felelősség ezért kizárólag Saha Wagenknechtet és az új pártot alapító embereket terheli*”.

Az Insa közvélemény-kutató intézet a Bild am Sonntag számára készített új felmérése szerint Németországban az emberek 27%-a el tudná képzelni, hogy Wagenknecht pártjára szavazzon. Azt, hogy a még csak bejelentett párt ezt a potenciált valóban ki fogja-e tudni aknázni majd, a tényleges

programtól függ majd, valamint attól, hogy a párt valóban meg tudja-e országosan szervezni és alapozni magát.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

3. A németországi ipar megőrzésére törekvő terveket dolgozott ki a Szövetségi Gazdasági Minisztérium

Robert Habeck (Zöldek) szövetségi gazdasági miniszter új ipari stratégiájának alapjait mutatta be múlt héten, amellyel Németországot, mint gazdasági és ipari helyszínt szeretné újra pozicionálni és megerősíteni. Habeck szerint az ipar nem csak gazdaságilag fontos, hanem döntően hozzájárul a társadalmi kohézióhoz és demokratikus stabilitáshoz, amiért az egyik fő cél, hogy Németország az egyre bizonytalanabbá váló világban kevésbé függjön autokráciáktól. A miniszter elmondta továbbá, hogy a németországi iparra óriási nyomás nehezedik, ami egyrészt a megváltozott geopolitikai helyzetre, másrészt a CO₂-semleges gazdasággá való átállásra vezethető vissza. Ezért a szövetségi kormány ciklusának második felében az ellátási feltételek javításának kell a középpontban állnia. Ennek elérése érdekében Habeck a megújuló energiaforrások, a villamosenergia-hálózatok és hidrogénipar gyorsabb kiépítését, valamint a bürokrácia egyszerűsítését tűzte ki célul. Emellett beruházásokhoz 50 milliárd euró értékű adókedvezményeket kíván biztosítani, hogy az energiaigényes alapanyagipartól a gép- és járműgyártáson át az űriparig Németországban tudják tartani a cégeket. Az ellátási láncokra való tekintettel a miniszter terveinek fontos része például az üveg, cement és papír hosszú távon Németországban történő előállítás. Egy másik hangsúlyos terv az a munkaerő kérdésére összpontosít. Itt a Szövetségi Gazdasági Minisztérium ösztönzőket kíván létrehozni és például azt javasolja, hogy a nyugdíjbiztosításhoz való munkáltatói hozzájárulást közvetlenül a munkavállalóknak fizessék ki, miután azok elérik a normál nyugdíjkorhatárt, de tovább dolgoznak.

A Habeck által bemutatott tervek finanszírozása azonban kérdéses, a miniszter az Alaptörvényben lefektetett adósságfék jelenlegi létjogosultságát is megkérdőjelezi, ami újabb „összecsapást” jelenthet Christian Lindner (FDP) szövetségi pénzügyminiszterrel. A terveket és stratégiát a szövetségi kormány még nem fogadta el, az ipari szakszervezetek és egyesületek azonban a bemutatott terveket és azoknak hangsúlyát üdvözölte.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

4. Folytatódik a CSU-Szabad Választók koalíció Bajorországban

Két és fél héttel a bajorországi tartományi parlamenti választások után a CSU és a Szabad Választók (FW) alá is írták a következő öt évre szóló, új koalíciós szerződésüket. A 87 oldalas dokumentum mottója „Szabadságot és stabilitást Bajorországnak” és a címnek megfelelően nem tartalmaz alapvető reformokat vagy meglepő változásokat az eddigi politikai iránnyal szemben. A régi-új koalíció nem meglepő, hisz mindkét párt már a választások előtt hangsúlyozta, hogy abszolút többség hiányában együtt terveznek tovább kormányozni.

Hatalmi változást jelent azonban, hogy a Szabad Választók az eddigi legjobb eredményüket elérve egy negyedik minisztériumot kaptak. Mindazonáltal a Digitális Minisztérium messze a legkisebb önálló tárca – a teljes költségvetés mindössze 0,16%-át különítették el számára az idén, illetve a

minisztérium hatáskört is veszít. Másrészt a további minisztérium ellenére az FW összeségében nem kap több helyet, mert ezért a posztért cserébe le kellett mondaniuk az oktatási minisztériumban betöltött eddigi államtitkári posztjukról a CSU javára.

A koalíciós megállapodással kapcsolatban Markus Söder, bajor miniszterelnök és CSU-elnök hangsúlyozta, hogy a választási kampányban tett összes ígéretet megvalósítják és összesen több mint 70 új projektet indít majd el a koalíció. A szerződést Hubert Aiwanger, a Szabad Választók elnöke és régi-új miniszterelnök-helyettes, valamint gazdasági miniszter, is méltatta és elmondta, hogy az minden kérdésre kiterjed és számos ötletet tartalmaz a Szabad Választók részéről.

A koalíciós megállapodás elején egy preambulum áll, amelyben mindkét fél elkötelezi magát a „szabad demokratikus alaprend” védelme mellett. *„Határozottan ellenezzük az antiszemitizmust, az intoleranciát, az idegengyűlöletet és a rasszizmust minden formáját”. (...)* *„Történelmünk tudatában és legbensőbb meggyőződésünkből elismerjük történelmi felelősségünket és demokráciánk alapelveit”* – áll a dokumentumban, amelynek utolsó passzusához a CSU ragaszkodott a választási kampány során Aiwanger körül kialakult szórólap-botrány és antiszemitizmus vádak miatt. Az AfD erősödésére reagálva pedig a koalíciós pártok hetenkénti „alkotmányos negyedórát” kívánnak bevezetni az iskolákban, valamint a menedékkérők ellátásában – amennyire jogilag ez lehetséges – megpróbálnak átállni a tárgyi ellátásokra pénzjutatások helyett.

Katharina Schulze, a Zöldek tartományi parlamenti frakcióvezetője a koalíciós megállapodást ambíciótlannak és üres ígéretekkel telinek nevezte, illetve aggodalmát fejezte ki azzal kapcsolatban, hogy a kormánypártoknak biztosítaniuk kell egymás felé annak tényét, hogy szilárdan állnak a demokratikus alapokon. Florian von Brunn, az SPD tartományi parlamenti frakcióvezetője szerint a bemutatott szerződésben sok fontos téma szerepel, amelyek többsége azonban már 2018-ban is téma volt. Viszont a CSU és az FW nem végezték el a feladatukat, így most újra ezeket a terveket kellett elővenni.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

5. Növekvő adóbevételek ellenére kevesebb pénzügyi játéktér

A Christian Lindner (FDP) szövetségi pénzügyminiszter által múlt hét csütörtökön bemutatott adóbecslés eredményei szerint a szövetségi kormány, a tartományok és az önkormányzatok adóbevételei – a május óta hatályba lépett adójogi változások figyelembevételével – idén rosszabbul alakulnak, mint ahogyan azt az idén májusi becslésben prognosztizálták. Bár a miniszter elmondta, hogy az adóbevételek a határértékeken belül alakultak, azonban a gazdaság gyengébb teljesítményének köszönhetően a májusi becslésben vártnál rosszabb, 916,1 milliárd eurós idei bevétellel számolnak. Ez a miniszter szerint megköti a kezét mindazokkal szemben, akik további pénzügyi lehetőségeket reméltek az újraelosztási rendszerekben.

Az adóbecslést készítő szakemberek 2024-re 964,1 milliárd euró körüli összebevételre számítanak, ami 1,9 milliárd euróval több a májusi előrejelzésnél. Hosszú távra nézve az adóbecslők 2025-re több mint egybilliárd eurós bevételt várnak. Emellett a 2027-ig tartó teljes becslési időszakra 23,3 milliárd euróval több bevételt prognosztizálnak, mint amire tavasszal számítottak. Ez arra vezethető vissza, hogy a szövetségi kormánynak az EU-ba irányuló átutalásai 2023 és 2025 között alacsonyabbak lesznek, mint a májusi adóbecslésben becsült összeg, ami miatt pozitív irányba történő eltérést mutattak most ki.

Az adóbecslés eredményét több iparágban is nagyon várták – különösen igazolt volt ez a vendéglátóiparra. Az éttermek és kocsmák abban reménykednek, hogy a pandémia idején, esetükben, 19%-ról 7%-ra csökkentett áfa továbbra is megmarad. Lindner elmondta, hogy alapvetően szimpatizál azzal az elképzeléssel, hogy az áfát továbbra is ezen a szinten tartsák, erről viszont végső soron a Bundestagnak kell majd döntenie.

A legnagyobb szociális egyesület elnöke, Verena Bentele szerint a német költségvetési politika rossz úton halad: *„A bevételek növekedhetnének, ha az öröklések magasabb adóztatását vezetnék be, ha a vagyonadó nem maradna felfüggesztve, és ha végre hatékonyan fellépnének az adóelkerülés ellen”* – mondta Bentele.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

6. Gerhard Schröder ellentmondásos kitüntetése

Hannoverben zártkörű rendezvény keretében került sor a Gerhard Schröder (SPD) volt kancellár 60 éves párttagságának alkalmából rendezett ünnepségre. A rendezvényen, melytől Schröder vitatott politikai megítélése miatt az SPD jelenlegi vezetősége látványosan távol maradt, részt vett Otto Schily volt szövetségi belügyminiszter és Wolfgang Jüttner volt alsó-szászországi miniszter és Bundestag-frakcióvezető. Az ünnepséget követően Schröder a sajtó jelen lévő képviselőinek néhány kérdésére is válaszolt, melyben többek között szóba került Vladimir Putyin orosz elnökhöz fűződő sokat kritizált viszonya. Ezzel kapcsolatban Schröder úgy látja, hogy *„elmondott már mindent, amit el kellett mondania Oroszországról”*, hiszen már többször egyértelműen elítélte a háborút, ugyanakkor nem kívánt változtatni személyes kapcsolatán Vlagyimir Putyin orosz elnökkel sem. Meglátása szerint a fegyverszállításokkal önmagában nem lehet véget vetni az ukrajnai háborúnak, diplomáciai kezdeményezésre lenne szükség, amelynek Németország és Franciaország kormányaitól kellene jönnie. A brutális háborúban való közvetítésre tett „apró kísérletek”, amelyeket ő maga is vállalt, *„egyszerűen nem voltak elégségesek”* – összegezte álláspontját a volt kancellár.

Saskia Esken SPD-pártelnök egy évvel ezelőtt még a pártból való kilépésre szólította fel a volt SPD-kancellárt, mert az ukrajnai invázió után nem mondott le az orosz vállalatokkal kötött mandátumairól. A tavaly év végi sikertelen kizárási eljárást követően azonban most éppen az ő aláírása szerepel a volt kancellárnak átnyújtott gratuláló oklevélen.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

7. Az MCC és a Magyar-Német Intézet hírei

Aktualitások

Intézetünk **2023. november 8-án 16.15 órától** filmvetítést szervez az **Uránia Nemzet Filmszínházban** a **KURZ – A Film** című film magyarországi premierje alkalmából, amelyet **pódiumbeszélgetés követ Sebastian Kurz volt osztrák szövetségi kancellárral.**

További információért és regisztrációért kattintson [Intézetünk honlapjára.](#)

2023. november 16-án 17.00 órától Intézetünk **pódiumbeszélgetést** szervez **Kai Diemann újságíróval, a BILD napilap egykori főszerkesztőjével,** amelynek keretében betekintést nyerhetnek Európa legnagyobb számban eladott bulvár-napilapjának kulisszái mögé.

További információért és regisztrációért kattintson [Intézetünk honlapjára.](#)

Cikk- és interjúajánló

Mekkora veszélyt jelent a szabályozatlan migráció Németországban és milyen megoldási stratégiával tervez változtatni a helyzeten a jelzőlámpa-koalíció? Többek között erről beszél Bauer Bence a Hit Rádió Világnézet c. műsorában.

A teljes interjú meghallgatásához kattintson a [Hit Rádió Youtube-csatornájára.](#)

Egyre nő a hazánkban letelepedő német állampolgárok száma. Az okokról és következményeiről Bauer Bence nyilatkozott a Hit rádió műsorában.

A teljes interjú meghallgatásához kattintson a [Hit Rádió Youtube-csatornájára.](#)

Több mint százan hallgatták meg a Chemnitzi Műszaki Egyetem újkori európai történelemmel foglalkozó professzorának, Frank-Lothar Krollnak és a Magyar-Német Intézet igazgatójának, dr. Bauer Bencének beszélgetését Szekszárdon.

A rendezvénybeszámolóért kattintson a [Tolna Vármegyei Hírportál honlapjára.](#)

Impresszum: Magyar Német Intézet az Európai Együttműködésért - Mathias Corvinus Collegium

Igazgató: Dr. Bauer Bence LL.M.

Felelős munkatársak: Fonay Tamás Álmos, Dobrowiecki Péter, Hámori Dávid

Székhely: 1113 Budapest, Tas vezér utca 3-7.

Postacím: 1518 Budapest, Pf. 155

Web: www.magynemetintezet.hu

E-mail: mni@mcc.hua